

EB- Történelem - Narancsos forradalom az NSZK-ban

2012 május 30. Flag

Szöveg méret

90

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Értékelés kiválasztása
Még nincs értékelve

Mérték

A torna nagy hiányzója

Az 1988-as torna nagy hiányzója egy olyan labdarúgó, akiről fiatalabb olvasóink nemigen hallhattak, olvashattak, de az idősebbek is, lehet, elfelejtették már. **Rob de Wit** 1986-ban akasztotta szögére futballcsukáját, pedig csak 23. életévét töltötte be abban az esztendőben. A holland támadó nem önszántából tette mindezt: 1986-os

spanyolországi nyaralása közben agyvérzést kapott, s bár túlélte, a tüzetes orvosi vizsgálatok után kiderült, nem folytathatja karrierjét. A holland futballtársadalom pedig bízott felépülésében, ajaxos csapattársai például lábadozása során efféle üdvözlőkártyákkal „kedveskedtek” neki: „Nem is gondoltuk volna, hogy van agyad...” Hogy ne legyen könnyű az élet, De Wit a következő években még kétszer kapott agyvérzést, előbb 1993-ban, majd 2005 januárjában. Most 48 éves, nehezen mozog és beszél, és a dőrmajáték köti le (lásd alant, a róla szóló videóban).

Amikor egészséges volt, a jövő egyik fényes csillagát látták benne a hollandok, ki méltán ragyoghatott volna úgy, ahogy azt három kortársának, a csak Három Tulipánnak emlegetett Frank Rijkaardnak, Ruud Gullitnak és Marco van Bastennek is megjósolták. De Wit szülővárosa csapatában, az Utrechtben kezdte pályafutását, aztán 1984-ben a MU-ba távozó dán Jesper Olsen helyére leigazolta az Ajax. 1985-ben bajnok, 1986-ban kupagyőztes lett az amszterdamiakkal – akik 1987-ben Van Bastennel az élen megnyerték a Kupagyőztesek Európa-kupáját. A válogatottban 1985. május 1-jén mutatkozott be az osztrákok elleni vb-selejtezőn, második meccsét két hét múlva a Népstadionban, Magyarország ellen játszotta, s csereként beállva győztes gólt lőtt, ami playoffpárharcot eredményezett az oránjéknak! A belgák elleni hazai visszavágón (2–1) megint fontos gólt ért el, s ha nincs Georges Grün találata a 85. percben, Hollandia juthatott volna ki Mexikóba. Zsinórban nyolc meccset játszott a válogatottban, utoljára 1986 májusában lépett pályára, majd következett az a bizonyos ibériai vakáció. Ha nincs a betegsége, minden bizonnyal is Eb-aranyat ünnepelhetett volna 1988-ban.

Sorozatunk nyolcadik részében a nyolcadik Európa-bajnokság, az 1988-as nyugat-németországi viadal történeteit elevenítjük fel zanzásítva.

Alaposan átrajzolódott az öreg kontinens térképe a négy évvel korábbi állapotokhoz képest 1988-ra. Volt olyan válogatott vett részt az NSZK-ban rendezett Európa-bajnokságon, amely 1984-ben nem volt ott Franciaországban, ezek közül csupán Anglia zárt pont nélkül, az abszolút Eb-újonc Írország majdnem továbbjutott csoportjából, az olasz együttes pedig az elődöntőben vérzett el.

Az Európa-bajnoki végelszámolásoknál 1972 óta nem látott Szovjetunió bombaerős csapattal (lásd még Mexikó, irapatúoi 0–6...) érkezett a szövetségi köztársaságba, ahol – igazolva félelmetes hírét – egészen a döntőig veretlen maradt. Ott attól a holland alakulattól szenvedett vereséget, amely ugyancsak bombaerősnek bizonyult, s amelyet az első csoportmérkőzésén még legyőzött.

A címvédő franciák nem jutottak ki az Eb-re (Michel Platini vissza is vonult rögvest), csakúgy, mint az 1984-es bronzérmes portugálok. A Franciaországban tündöklő, szintén harmadik helyezett „dán dinamitok” ezúttal hatástalanok maradtak: nem szereztek pontot csoportjukban. A francia földön ezüstös spanyolok sem léptek tovább a csoportkörből, az 1984-ben éppen általuk kiejtett nyugatnémetek ellenben besétáltak a négy közé, ahol nem sok hiányzott ahhoz, hogy megverjék az oránjét.

NYOLC PERCEN MÚLT AZ ÍR TOVÁBBJUTÁS

A holland válogatott erősségéről a mi válogatottunk is meggyőződhetett, tekintve, hogy egy kvintettben szerepelt vele a kvalifikációs szakaszban. Együttesünk mindkétszer vesztesen (0–1, 0–2) hagyta el a pályát az oranje ellen, amely egy gólt kapva és 15-öt adva mindössze két pontot hullajtott el a csoportelsőség felé vezető úton. Érdekes, hogy az Eb-hőse, Marco van Basten csupán két alkalommal talált a hálóba a selejtezőben – Ruud Gullit és Johnny Bosman ugyanakkor egyformán négyszer.

Az NSZK-beli tornán Hollandia azon nyomban kikapott az első meccsén, legyőzte a szovjet válogatott volt, amely a kárpátaljai – pályafutását később, 1992-ben a Ferencvárosban befejezte – Rác(z) László nagyszerű találatával zsebelte be a két pontot.

Az igazsághoz hozzátartozik: Hollandia, pontosabban Rinus Michels hadvezér még kereste csapatát a nyitányon. Hamar megtalálta mindenesetre, mert a következő csoporttalálkozáson, az 1. fordulóban az írektől nagy meglepetésre vereséget szenvedő angolok ellen már kihagyta a két „bőnbakot”, John van’t Schipet és Bosmant – Erwin Koemannal és Van Bastennel váltotta őket.

A géppuskalábú, a szovjetek ellen még csak kispadon kezdő Van Basten kezdő tizenegybe vezénylése nagy

húzásnak bizonyult: a Milan gólvágója mesterhármassal hálálta meg a bizalmat Anglia (3–1) ellen. A továbbjutás szempontjából mindazonáltal nem e tripla nyomott legtöbbit a latban, hanem az állandó hajrácsere, Wim Kieft íreknek fejt gólja. Kieft jött, látott, és győzött – az 50. percben küldte pályára Michels, és a 82. percben Ronald Koeman „eltört” lövése után győztes gólt (1–0) bólintott, ami a hollandok elődöntőbe jutását eredményezte (a döntetlen Írországnak kedvezett volna). Jegyezzük azért meg, hogy Kieft találata több mint lesgyanús körülmények között esett.

Amíg a torna előtt titkos favoritnak kikiáltott hollandok nyögve nyeltesen és jó nagy adag mázlival jutottak az elődöntőbe, addig a szovjet válogatott és a másik csoportban szereplő nyugatnémet, olasz kettős elég simán. Előbbi a hollandverést követően 1–1-et játszott az írekkel, a csoportkör 3. fordulójában pedig 3–1-re megverte Angliát. A Nationalelf és a squadra azzurra ugyancsak öt egységet győjtve került a négy közé – csupán egymás ellen vesztek pontot és csupán egymástól kaptak gólt (1–1).

A legújabb mumus

*Magyarország az 1980-as, az 1984-es és az 1988-as Eb-t megelőző selejtezőkben is egy csoportban szerepelt **Görögországgal**, de egyszer sem tudta megelőzni. Sőt a mumus görögök a 2008-as torna előtti kvalifikációk során sem „hibáztak” a mienk ellen: amíg a hellének első, a magyarok csak hatodikak lettek a C jelű hetesben.*

VAN BASTEN GYÖNYÖRŐSÉGES „MEGTOLDÁSA”

A szerencséje az elődöntőben sem hagyta el az oranjét. A Lothar Matthäus, Jürgen Klinsmann és Rudi Völler nevével fémjelzett házigazdák az 55. percben szereztek vezetést a csapatkapitány tizenegyesgóljával, s úgy festett, megnyerik a mérkőzést. Húsz perc múlva azonban a román Ioan Igna a túloldalon is befűjt egy 11-est, holott Jürgen Kohler teljesen szabályosan szerelte Van Bastent, aki, miután felállt, ment is volna tovább. A büntetőt R. Koeman váltotta góllra.

Közeledett a rendes játékidő vége, egyszersmind a hosszabbítás, amikor Van Basten megvillant, és a már óvatos, éppen ezért egy ütemmel elkésző Kohler szorításában estében Eike Immel kapujába lőtt. Csodaszép gól volt – évekig szerepelt a Telesport főcímeiben.

A másik elődöntő kevesebb izgalommal szolgált, a szbornaja gond nélkül kerekedett felül (2–0) Olaszországon, 1960, 1964 és 1972 után negyedszer jutva be a fináléba.

A szovjet edzőmágustól, Valerij Lobanovszkijtől nem ok nélkül várták, hogy sikerül majd megfékeznie a narancsmezeseket, ám fiai nem tudták megismételni az első meccsen nyújtott produkciójukat (Igor Belanov még büntetőt is rontott). És tegyük hozzá: a holland társulat sem úgy futballozott, ahogyan a felek csoportmeccsén – sokkal jobban.

„Az oranje az aranylabdás Ruud Gullit fejesével az első félidőben megszerezte a vezetést (...), ezt toldotta meg Van Basten a sokat emlegetett, gyönyörűséges kapásgóljával” – mi sem tudnánk a Futball-Eb 1958–2008 című könyvnél jobban leírni a lényegét. A Szovjetunió harmadszor (és utoljára) szenvedett vereséget Eb-döntőben, Hollandia pedig első (és mindeddig egyetlen) nagy tornáját nyerte meg.

Az NSZK-beli kontinensviadal amúgy nézőrekordot hozott, átlagosan 54 900-an tekintették meg a mérkőzéseket a helyszínen; más források szerint ez a szám 59 243, illetve 62 379. További érdekességek: a tornán – csakúgy, mint az 1972-esen – egyetlen kiállítás, egyetlen gól nélküli döntetlent és egyetlen hosszabbítással vagy tizenegyespárbajjal végződő összecsapást sem jegyeztek fel.

8. EURÓPA-BAJNOKSÁG, NSZK (1988. JÚNIUS 10–25.)

Csoportkör

1. csoport

NSZK–Olaszország 1–1 (Brehme)

Spanyolország–Dánia 3–2 (Michel 5., Butragueno 53.)

NSZK–Dánia 2–0 (Klinsmann)

Olaszország–Spanyolország 2–1 (Bergomi)

NSZK–Spanyolország 2–0 (Althaus)

Olaszország–Dánia 2–0 (Altobelli)

A végeredmény: 1. NSZK 5 pont (5–1), 2. Olaszország

2. csoport

Írország–Anglia 1–0 (Whelan)

Szovjetunió–Hollandia 2–1 (Van Basten)

Hollandia–Anglia 3–1 (Van Basten 4., 8., 16.)

Írország–Szovjetunió 1–1 (Whelan)

Szovjetunió–Anglia 3–1 (Alejnyikov 3., Mihajlic)

Hollandia–Írország 1**A végeredmény:** 1. Szovjetunió 5 pont, 2. H**Elődöntő?****Hollandia–NSZK 2****Hamburg, 61 330** néző.**G:** R. Koeman (74. – 11-esb?), Van Basten**Szovjetunió–Olaszors****Stuttgart, 61 600** néző. **V****G:** Litovcsenko (58.), P**Döntő?****Hollandia–Szovjetun****München, 72 308** néző. **V****Hollandia:** Van Breukelen – Van Aarle, Rijkaard, R. Koeman,

Koeman – Gullit – V

Szovjetunió: Daszajev – Gyemjanyenko, Higijjatullin, Alejnyik

(Baltacs, 69.), Rác – Belanov, P

G: Gullit (33.), Van B**Gólkirály:** Van Basten**A torna csapata:** Van Breukelen (Hollandia) – Bergomi (Olasz

Maldini (Olaszország) – Matthäus (NSZK), Giannini (Olaszország)

(Hollandia), Vialli (O

Hegyi Tamás -nso.hu

Ajánló

